

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-II Examination
Political Science (Open Elective) Paper-II
Civil Services: OECIS01202
Subject Code: 230911

Time: Two Hours

Total Marks: 60

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Satish Chandra Committee was related to -----
a) Finance commission b) UPSC c) Election Commission d) None of these
- 2 Who appoints commissioner of Central Vigilance Commission?
a) Prime Minister b) Speaker of Lokasbha c) President d) Vice President
- 3 Who is the Current Chairman of Union Public Service Commission?
a) Manoj Soni b) Sujata Mehata c) Sushil Chandra d) None of these
- 4 Who appoints the Members of UPSC?
a) President b) Prime Minister c) Home Minister d) Finance Minister
- 5 Which Committee Recommended The Reform of UPSC Exam Pattern
a) Satish Chandra b) Tarakunde c) Dinesh Goswami d) None of these
- 6 Who was the chairman of Second Administrative Reform commission?
a) Virappa Moily b) Satish Chandra c) Dinesh Goswami d) None of these
- 7 When was formulated Satish Chandra Committee?
a) 1950 b) 1989 c) 2010 d) 1970
- 8 When was established Staff Selection Commission?
a) 1975 b) 1990 c) 1935 d) none of these
- 9 Who is the Current CBI director?
a) R.C. Sharma b) Nageshwar Rao c) Subodhkumar Jaiswal d) None of these
- 10 What is the Jurisdiction of Central administrative tribunal?
a) Grievances of Public Servants b) Election offences c) Criminal offences d) None of these
- 11 How many benches are Central administrative tribunal in entire India?
a) 20 b) 10 c) 17 d) 25

- 12 Central Vigilance Commission was formed on the recommendation of which commission?
a) K. Santhanam b) Satish Chandra Commission
c) a. K.Mishra Commission d) None of these
- 13 Which method is useful for understanding the language, intelligence and personality of the candidates while recruiting?
a) Written Test b) Oral Test c) Performance Test d) Psychological Test
- 14 According to Stahl, ----- is the corner stone of the entire public personnel administration.
a) Recruitment b) Promotion c) Centralization d) Decentralization
- 15 According to Gladstone, "The key to a strong and stable civil service is yes."
a) Appointment b) Recruitment c) Promotion d) Increment

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Characteristics of civil service
- 2 Indian Administration Service (IAS)
- 3 Recommendation of Second Administrative Reform Commission
- 4 Enforcement Directorate (ED)

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 What is promotion? Elaborate methods of promotion.
- 2 Explain the Importance of State Public Service Commission.
- 3 Explain the K. Santhanam Commission's recommendations.
- 4 Importance of Central Bureau of Investigation (CBI).

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the meaning, function and importance of civil service.
 - 2 Explain the Composition, Power and Function of Union Public Service Commission.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सतीश चंद्र समिती संबंधित होती-----
a) वित्त आयोग b) संघ लोकसेवा आयोग c) निवडणूक आयोग d) यापैकी नाही
- 2 केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या आयुक्तांची नियुक्ती कोण करतात ?
a) पंतप्रधान b) लोकसभेचे अध्यक्ष c) राष्ट्रपती d) उपराष्ट्रपती
- 3 केंद्रीय लोकसेवा आयोगाचे सध्याचे अध्यक्ष कोण आहेत?
a) मनोज सोनी b) सुजाता मेहता c) सुशील चंद्र d) यापैकी नाही
- 4 संघ लोकसेवा आयोग च्या सदस्यांची नियुक्ती कोण करतात?
a) राष्ट्रपती b) पंतप्रधान c) गृहमंत्री d) अर्थमंत्री
- 5 कोणत्या समितीने UPSC परीक्षा पद्धतीत सुधारणा करण्याची शिफारस केली
a) सतीश चंद्र b) तारकुंडे c) दिनेश गोस्वामी d) यापैकी नाही
- 6 दुसऱ्या प्रशासकीय सुधारणा आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?
a) विरप्पा मोईली b) सतीश चंद्रा c) दिनेश गोस्वामी d) यापैकी नाही
- 7 सतीश चंद्रा समिती कधी स्थापन करण्यात आली होती?
a) १९५० b) १९८९ c) २०१० d) १९७०
- 8 कर्मचारी निवड आयोगाची स्थापना केव्हा करण्यात आली?
a) १९७५ b) १९९० c) १९३५ d) यापैकी नाही
- 9 सध्याचे CBI संचालक कोण आहेत?
a) आर.सी. शर्मा b) नागेश्वर राव c) सुबोधकुमार जैस्वाल d) यापैकी नाही
- 10 केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरणाचे कार्यक्षेत्र कोणते आहे?
a) नागरी सेवकांच्या तक्रारी b) निवडणूक गुन्हे c) फौजदारी गुन्हे d) यापैकी नाही
- 11 संपूर्ण भारतात केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरणाची किती खंडपीठे आहेत?
a) २० b) १० c) १७ d) २५
- 12 केंद्रीय सतर्कता आयोगाची निर्मिती कोणत्या आयोगाच्या शिफारसीमुळे झाली?
a) के. संधानम b) सतीश चंद्रा कमिशन c) ए. के. मिश्रा कमिशन d) यापैकी नाही
- 13 भरती करताना उमेदवारांची भाषा, बुद्धिमत्ता आणि व्यक्तिमत्व इत्यादी गोष्टी समजून घेण्यासाठी कोणती पद्धती उपयुक्त ठरते.
a) लेखी परीक्षा b) तोंडी परीक्षा c) प्रात्याक्षिके d) मानशास्त्रीय परीक्षा
- 14 स्टाल यांच्या मते, 'संपूर्ण नागरी सेवक प्रशासनाच्या रचनेची आधारशीला म्हणजे ----- होय.
a) भरती b) बढती c) केंद्रीकरण d) विकेंद्रीकरण

15 ग्लॅडस्टन यांच्या मते, "भक्कम आणि स्थिर अशा नागरी सेवेची किल्ली म्हणजे होय."

अ) नियुक्ती ब) भरती क) बढती ड) वेतनवाढ

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नागरी सेवेची वैशिष्टे
- 2 भारतीय प्रशासन सेवा (IAS)
- 3 दुसऱ्या प्रशासकीय सुधारणा आयोगाच्या शिफारसी
- 4 अंमलबजावणी संचालनालय (ईडी)

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 बढती म्हणजे काय? बढतीच्या पद्धती विशद करा.
- 2 राज्य लोकसेवा आयोगाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- 3 के. संधानम आयोगाच्या शिफारसी स्पष्ट करा.
- 4 केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (सीबीआय) चे महत्त्व सांगा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 नागरी सेवेचे अर्थ सांगून, नागरी सेवेचे कार्य आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
- 2 संघ लोकसेवा आयोगाची रचना, अधिकार आणि कार्य स्पष्ट करा?

Model Answer Paper

B.A.-I Semester-II Examination
Political Science (Open Elective) Paper-II
Civil Services: OECIS01202
Subject Code: 230911

Time: Two Hours

Total Marks: 60

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सतीश चंद्र समिती संबंधित होती-----
a) वित्त आयोग b) संघ लोकसेवा आयोग c) निवडणूक आयोग d) यापैकी नाही
Option 2
- 2 केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या आयुक्तांची नियुक्ती कोण करतात ?
अ) पंतप्रधान ब) लोकसभेचे अध्यक्ष क) राष्ट्रपती ड) उपराष्ट्रपती
Option 3
- 3 केंद्रीय लोकसेवा आयोगाचे सध्याचे अध्यक्ष कोण आहेत?
अ) मनोज सोनी ब) सुजाता मेहता क) सुशील चंद्र ड) यापैकी नाही
Option 1
- 4 संघ लोकसेवा आयोग च्या सदस्यांची नियुक्ती कोण करतात?
अ) राष्ट्रपती ब) पंतप्रधान c) गृहमंत्री ड) अर्थमंत्री
Option 1
- 5 कोणत्या समितीने UPSC परीक्षा पद्धतीत सुधारणा करण्याची शिफारस केली
अ) सतीश चंद्र ब) तारकुंडे क) दिनेश गोस्वामी ड) यापैकी नाही
Option 1
- 6 दुसऱ्या प्रशासकीय सुधारणा आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?
अ) विरप्पा मोईली ब) सतीश चंद्रा क) दिनेश गोस्वामी ड) यापैकी नाही
Option 1
- 7 सतीश चंद्रा समिती कधी स्थापन करण्यात आली होती?
अ) १९५० ब) १९८९ क) २०१० ड) १९७०
Option 2
- 8 कर्मचारी निवड आयोगाची स्थापना केव्हा करण्यात आली?
अ) १९७५ ब) १९९० क) १९३५ ड) यापैकी नाही
Option 1
- 9 सध्याचे CBI संचालक कोण आहेत?
अ) आर.सी. शर्मा ब) नागेश्वर राव क) सुबोधकुमार जैस्वाल ड) यापैकी नाही
Option 3
- 10 केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरणाचे कार्यक्षेत्र कोणते आहे?
अ) नागरी सेवकांच्या तक्रारी ब) निवडणूक गुन्हे क) फौजदारी गुन्हे ड) यापैकी नाही
Option 1
- 11 संपूर्ण भारतात केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरणाची किती खंडपीठे आहेत?
अ) २० ब) १० क) १७ ड) २५

Option 3

12 केंद्रीय सतर्कता आयोगाची निर्मिती कोणत्या आयोगाच्या शिफारसीमुळे झाली?

अ) के. संधानम ब) सतीश चंद्रा कमिशन क) ए. के. मिश्रा कमिशन ड) यापैकी नाही

Option 1

13 भरती करताना उमेदवारांची भाषा, बुद्धिमत्ता आणि व्यक्तिमत्व इत्यादी गोष्टी समजून घेण्यासाठी कोणती पद्धती उपयुक्त ठरते.

अ) लेखी परीक्षा ब) तोंडी परीक्षा क) प्रात्याक्षिके ड) मानशास्त्रीय परीक्षा

Option 1

14 स्टाल यांच्या मते, 'संपूर्ण नागरी सेवक प्रशासनाच्या रचनेची आधारशीला म्हणजे ----- होय.

अ) भरती ब) बढती क) केंद्रीकरण ड) विकेंद्रीकरण

Option 1

15 ग्लॅडस्टन यांच्या मते, "भक्कम आणि स्थिर अशा नागरी सेवेची किल्ली म्हणजे होय."

अ) नियुक्ती ब) भरती क) बढती ड) वेतनवाढ

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 नागरी सेवेची वैशिष्टे

Ans:

--

2 भारतीय प्रशासन सेवा (IAS)

Ans:

--

3 दुसऱ्या प्रशासकीय सुधारणा आयोगाच्या शिफारसी

Ans:

--

4 अंमलबजावणी संचालनालय (ईडी)

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 बढती म्हणजे काय? बढतीच्या पद्धती विशद करा.

Ans:

--

2 राज्य लोकसेवा आयोगाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Ans:

--

3 के. संधानम आयोगाच्या शिफारसी स्पष्ट करा.

Ans:

--

- 4 केंद्रीय अन्वेषण ब्यूरो (सीबीआय) चे महत्त्व सांगा.

Ans:

--

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 नागरी सेवेचे अर्थ सांगून, नागरी सेवेचे कार्य आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 संघ लोकसेवा आयोगाची रचना, अधिकार आणि कार्य स्पष्ट करा?

Ans:

--
